EIROPAS
KOMISIJA

Briselē, 14.12.2020.
COM(2020) 802 final

2020/0354 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmēs saistībā ar Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA PRIEKŠMETS

Šis priekšlikums attiecas uz lēmumu par nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmēs saistībā ar Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju.

2. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

2.1. Nolīgums par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju

Nolīgums par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju ("nolīgums"), ir pirmais saistošais starptautiskais nolīgums, kurš iecerēts, lai vērstos konkrēti pret nelegālu, nereģistrētu un neregulētu (NNN) zveju.

Tā galvenais mērķis ir aizkavēt, novērst un izskaust NNN zveju, neļaujot NNN zvejā iesaistītiem kuģiem izmantot ostas un laist tirgū savas nozvejas. Tādējādi nolīgums padara šādu kuģu darbības turpināšanu mazāk pievilcīgu un vienlaikus bloķē NNN zvejā iegūtu zvejas produktu nonākšanu valstu un starptautiskajos tirgos. Nolīguma patiesas īstenošanas galīgajā iznākumā tiks veicināta dzīvo jūras resursu un jūras ekosistēmu ilgtermiņa saglabāšanās un ilgtspējīga izmantošana. Nolīguma noteikumus piemēro zvejas kuģiem, kas vēlas ienākt tādas valsts ostā, kura nav to karoga valsts.

Sarunas par nolīgumu tika risinātas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijā (*FAO*), kuras locekle ir arī Eiropas Savienība. Nolīgumu apstiprināja saskaņā ar *FAO* statūtu XIV panta 1. punktu, 2009. gada 22. novembrī *FAO* konferences trīsdesmit sestajā sesijā pieņemot Rezolūciju Nr. 12/2009. Tas stājās spēkā 2016. gada 5. jūnijā, un patlaban[1] tajā ir 67 Puses.

Eiropas Savienība viena no pirmajām 2011. gadā kļuva par nolīguma Pusi[2].

2.2. Pušu sanāksme

Saskaņā ar nolīgumu Pušu sanāksme ir lēmējstruktūra, kas sanāk reizi divos gados vai biežāk, ja tā šādi nolemj[3].

Nolīguma 24. panta 2. punktā turklāt noteikts, ka četrus gadus pēc nolīguma stāšanās spēkā *FAO* sasauc Pušu sanāksmi, lai tajā pārskatītu un novērtētu to, cik rezultatīvi nolīgums sasniedz savus mērķus[4]. Vajadzības gadījumā Puses pieņem lēmumu par turpmākām šādām sanāksmēm.

Pušu īpašās sanāksmes var rīkot arī citā laikā, kādu Puses uzskata par vajadzīgu, vai pēc kādas Puses rakstiska pieprasījuma[5].

2.3. Pušu sanāksmes lēmumi

Pušu sanāksme ir pilnvarota pieņemt līgumslēdzējām pusēm saistošus pasākumus, kas vajadzīgi, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju.

---

1 2020. gada oktobrī. http://www.fao.org/port-state-measures/background/parties-psma/en/.

2 Padomes Lēmums (ES) 2011/443 (2011. gada 20. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā apstiprinātu Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju (OV L 191, 22.7.2011., 1. lpp.).

3 Pušu sanāksmju reglamenta 5.1. punkts.

4 Šai sanāksmei, kuras rīkotāja ir ES, bija jānotiek 2020. gadā, bet Covid-19 dēļ tā atlikta uz 2021. gadu.

5 Pušu sanāksmju reglamenta 5.2. punkts.

Principā Puses lēmumus pēc būtības pieņem vienprātīgi, bet, ja priekšsēdētājs konstatē, ka visas iespējas panākt vienprātību ir izsmeltas, lēmumu pieņem ar vienkāršu nodoto balsu vairākumu[6].

Pušu sanāksmju reglamenta grozījumus var pieņemt vienprātīgi, vai, ja vienprātību panākt nevar, lēmumu pieņem ar divu trešdaļu nodoto balsu vairākumu un ar noteikumu, ka šāds balsu vairākums atbilst vairāk nekā pusei no visām Pusēm[7]. Savienībai ir līdzdalības tiesības un balsstiesības.

3. SAVIENĪBAS VĀRDĀ IEŅEMAMĀ NOSTĀJA

Nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmēs, ierosināts noteikt saskaņā ar divpakāpju pieeju. Padomes lēmumā tiks izklāstīti Savienības nostājas vadošie principi un orientējošie norādījumi vairākiem gadiem, un pēc tam šī nostāja neoficiālos Komisijas dokumentos, kuri jāapspriež Padomes darba grupā, tiek pielāgota katrai sanāksmei.

Šī pieeja patlaban tiek ievērota arī reģionālajās zvejniecības pārvaldības organizācijās (RZPO) un nostājā, kas Savienības vārdā jāieņem minētajās sanāksmēs.

Šajā lēmumā iestrādāti kopējās zivsaimniecības politikas (KZP) principi un virzieni, kas izklāstīti Eiropas Parlamenta un Padomes Regulā (ES) Nr. 1380/2013[8], un pārņemta ar Regulu (EK) Nr. 1005/2008 izveidotā Kopienas sistēma, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju. Ņemta vērā Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem[9], Eiropas Parlamenta un Padomes 2017. gada 12. decembra Regula (ES) 2017/2403 par ārējo zvejas flotu ilgtspējīgu pārvaldību[10], Eiropas Parlamenta un Padomes 2019. gada 20. jūnija Regula (ES) 2019/1241 par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem[11] un Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 404/2011, ar kuru pieņem sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenojama Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem[12].

Šajā lēmumā ņemtas vērā arī ES starptautiskās saistības saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas 1982. gada 10. decembra Jūras tiesību konvenciju (*UNCLOS*), Apvienoto Nāciju Organizācijas 1995. gada 4. augusta Nolīgumu par transzonālo zivju krājumu un tālu migrējošo zivju krājumu saglabāšanu un pārvaldību (ANO Zivju krājumu nolīgums), Apvienoto Nāciju Organizācijas Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas 1993. gada 24. novembra Nolīgumu par zvejas kuģu atbilstības veicināšanu starptautiskajiem saglabāšanas un pārvaldības pasākumiem atklātā jūrā (*FAO* atbilstības nolīgums) un citiem relevantiem daudzpusējiem nolīgumiem.

---

6 Pušu sanāksmju reglamenta 7.2. un 7.3. punkts.
Organizācijas vispārīgo noteikumu XVII.3(a) punkts.

7 Pušu sanāksmju reglamenta 13. punkts

8 Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1380/2013 par kopējo zivsaimniecības politiku un ar ko groza Padomes Regulas (EK) Nr. 1954/2003 un (EK) Nr. 1224/2009 un atceļ Padomes Regulas (EK) Nr. 2371/2002 un (EK) Nr. 639/2004 un Padomes Lēmumu 2004/585/EK (OV L 354, 28.12.2013., 22. lpp.).

9 OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.

10 OV L 347, 28.12.2017., 81. lpp.

11 OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.

12 OV L 112, 30.4.2011., 1. lpp.

Lēmums atspoguļo mērķus, kas izvirzīti Komisijas paziņojumā par KZP ārējo dimensiju[13] un saistītajos Padomes secinājumos, Padomes secinājumos par okeāniem un jūrām[14], Padomes secinājumos[15] par Savienības Augstās pārstāves ārlietās un drošības politikas jautājumos un Komisijas kopīgo paziņojumu "Starptautiskā okeānu pārvaldība — okeānu nākotnes veidošanas darbakārtība"[16], arī saistībā ar sadarbību ar trešām valstīm nolīguma īstenošanā. Tajā ņemti vērā arī ES Jūras drošības stratēģijas[17] un atbilstošā pārskatītā īstenošanas rīcības plāna[18] NNN zvejas aspekti.

Visbeidzot, iedvesmojoties no Komisijas zaļā kursa[19], lēmums paredz nulles tolerances pieeju attiecībā uz nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju — šis mērķis ir atkārtoti apstiprināts Komisijas paziņojumos "ES Biodaudzveidības stratēģija 2030. gadam"[20] un "No lauka līdz galdam. Taisnīgas, veselīgas un videi draudzīgas pārtikas sistēmas vārdā"[21].

4. JURIDISKAIS PAMATS

4.1. Procesuālais juridiskais pamats

4.1.1. Principi

Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 218. panta 9. punktā paredzēti lēmumi, ar kuriem nosaka "nostāju, kas Savienības vārdā jāapstiprina kādā ar nolīgumu izveidotā struktūrā, ja šāda struktūra ir tiesīga pieņemt lēmumus ar juridiskām sekām, izņemot lēmumus, kas papildina vai groza attiecīgajā nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu".

Jēdziens "lēmumi ar juridiskām sekām" ietver aktus, kam ir juridiskas sekas saskaņā ar starptautisko tiesību normām, kuras reglamentē attiecīgo struktūru. Tas ietver arī instrumentus, kam nav saistoša spēka saskaņā ar starptautiskajām tiesībām, bet kas "var būtiski ietekmēt Savienības likumdevēja pieņemtā tiesiskā regulējuma saturu"[22].

4.1.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Pušu sanāksme ir struktūra, kas izveidota ar nolīgumu, konkrēti, ar Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju.

Akti, ko Pušu sanāksme tiek aicināta pieņemt, ir akti ar juridiskām sekām. Paredzētie Pušu sanāksmes akti būs saistoši atbilstoši starptautiskajām tiesībām un var būtiski ietekmēt ES tiesību aktu saturu, proti:

- Padomes Regulu (EK) Nr. 1005/2008, ar ko izveido Kopienas sistēmu, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju[23];
- Padomes Regulu (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem[24];

---

13 COM (2011) 424, 13.7.2011.
14 14249/19, 19.11.2019.
15 7348/1/17 REV 1, 24.3.2017.
16 JOIN (2016) 49 final, 10.11.2016.
17 Eiropas Savienības Padomes dok. 11205/14, 24.6.2014.
18 Eiropas Savienības Padomes dok. 10494/18, 26.6.2018.
19 COM (2019) 640 final, 11.12.2019.
20 COM (2020) 380 final, 20.5.2020.
21 COM (2020) 381 final, 20.5.2020.
22 Tiesas spriedums, 2014. gada 7. oktobris, Vācija/Padome, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, 61.–64. punkts.
23 OV L 286, 29.10.2008., 1. lpp.
24 OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.

- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2017/2403 (2017. gada 12. decembris) par ārējo zvejas flotu ilgtspējīgu pārvaldību[25];
- Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) 2019/1241 (2019. gada 20. jūnijs) par zvejas resursu saglabāšanu un jūras ekosistēmu aizsardzību ar tehniskiem pasākumiem;[26]
- Komisijas Īstenošanas regulu (ES) Nr. 404/2011, ar kuru pieņem sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenojama Padomes Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem[27].

Paredzētie akti tomēr nepapildina un negroza nolīgumā noteikto iestāžu sistēmu.

Tāpēc ierosinātā lēmuma procesuālais juridiskais pamats ir LESD 218. panta 9. punkts.

4.2. Materiālais juridiskais pamats

4.2.1. Principi

Lēmumam, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, materiālais juridiskais pamats galvenokārt ir atkarīgs no tā, kāds mērķis un saturs ir paredzētajam aktam, attiecībā uz kuru Savienības vārdā tiek ieņemta nostāja. Ja paredzētajam aktam ir divi mērķi vai divi komponenti un viens no tiem ir atzīstams par galveno, bet otram ir pakārtota nozīme, tad lēmums, ko pieņem saskaņā ar LESD 218. panta 9. punktu, jābalsta uz viena materiālā juridiskā pamata, proti, tā, ko prasa galvenais jeb dominējošais mērķis vai komponents.

4.2.2. Piemērošana konkrētajā gadījumā

Paredzēto aktu galvenais mērķis un saturs attiecas uz zivsaimniecību. Juridiskais pamats, kas nosaka šajā nostājā atspoguļojamos principus, ir Regula (ES) Nr. 1380/2013.

Tāpēc ierosinātā lēmuma materiālais juridiskais pamats ir LESD 43. panta 2. punkts.

4.3. Secinājums

Ierosinātā lēmuma juridiskajam pamatam vajadzētu būt LESD 43. panta 2. punktam, lasītam saistībā ar LESD 218. panta 9. punktu.

---

25 OV L 347, 28.12.2017., 81. lpp.
26 OV L 198, 25.7.2019., 105. lpp.
27 OV L 112, 30.4.2011., 1. lpp.

2020/0354 (NLE)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMS

par nostāju, kas Eiropas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmēs saistībā ar Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 43. panta 2. punktu, lasītu saistībā ar 218. panta 9. punktu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

tā kā:

(1) Pārtikas un lauksaimniecības organizācijas (*FAO*) aizgādībā apspriesto Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju ("nolīgums"), Savienība, būdama viena no nolīguma dalībniecēm, apstiprināja ar Padomes Lēmumu (ES) 2011/443[1]. Nolīgums stājās spēkā 2016. gada 5. jūnijā.

(2) Saskaņā ar nolīgumu Pušu sanāksme ir lēmējstruktūra, un tā ir pilnvarota pieņemt Pusēm saistošus pasākumus, kas vajadzīgi, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju. Pušu sanāksme notiek reizi divos gados vai biežāk, ja tā šādi nolemj.

(3) Nolīguma 24. panta 2. punktā turklāt noteikts, ka četrus gadus pēc nolīguma stāšanās spēkā *FAO* sasauc Pušu sanāksmi, lai tajā pārskatītu un novērtētu to, cik rezultatīvi nolīgums sasniedz savus mērķus. Vajadzības gadījumā Puses pieņem lēmumu par turpmākām šādām sanāksmēm. Pušu īpašās sanāksmes var rīkot arī citā laikā, kādu Puses uzskata par vajadzīgu, vai pēc kādas Puses rakstiska pieprasījuma.

(4) Ir lietderīgi noteikt nostāju, kas Savienības vārdā jāieņem nolīguma Pušu sanāksmēs, proti, nolīguma 24. panta 2. punktā paredzētajā pirmajā pārskata sanāksmē[2] un trijās turpmākajās Pušu divgadu sanāksmēs un ar tām saistītajās starpsesiju sanāksmēs pēc minētās nostājas pieņemšanas, jo uz nolīguma pamata pieņemtie pasākumi būs Savienībai saistoši un var būtiski ietekmēt tādu Savienības tiesību aktu saturu kā Padomes Regula (EK) Nr. 1005/2008[3] un (EK) Nr. 1224/2009[4], Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) 2017/2403[5] un Komisijas Īstenošanas regula (ES) Nr. 404/2011, ar kuru pieņem sīki izstrādātus noteikumus par to, kā īstenojama Padomes

---

1 Padomes Lēmums (ES) 2011/443 (2011. gada 20. jūnijs) par to, lai Eiropas Savienības vārdā apstiprinātu Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju (OV L 191, 22.7.2011., 1. lpp.).

2 Patlaban plānota 2021. gada 31. maijā–4. jūnijā.

3 OV L 286, 29.10.2008., 1. lpp.

4 OV L 343, 22.12.2009., 1. lpp.

5 OV L 347, 28.12.2017., 81. lpp.

Regula (EK) Nr. 1224/2009, ar ko izveido Kopienas kontroles sistēmu, lai nodrošinātu atbilstību kopējās zivsaimniecības politikas noteikumiem[6].

(5) Ņemot vērā vajadzību Savienības nostājā aptvert jaunākās izmaiņas, kuru pamatā ir relevanta informācija, kas iesniegta pirms Pušu sanāksmēm vai to laikā, saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību 13. panta 2. punktā iestrādāto Savienības iestāžu lojālas sadarbības principu būtu jānosaka kārtība, kas jāievēro, kad no gada uz gadu laikposmā, kas aptver nolīguma 24. panta 2. punktā paredzēto pirmo pārskata sanāksmi un trīs turpmākās Pušu divgadu sanāksmes un ar tām saistītās starpsesiju sanāksmes, tiek precizēta Savienības nostāja.

(6) Nolīguma galvenais mērķis ir aizkavēt, novērst un izskaust nelegālu, nereģistrētu un neregulētu (NNN) zveju, neļaujot NNN zvejā iesaistītiem kuģiem izmantot ostas un laist tirgū savas nozvejas. Tādējādi nolīgums padara šādu kuģu darbības turpināšanu mazāk pievilcīgu un vienlaikus bloķē NNN zvejā iegūtu zvejas produktu nonākšanu valstu un starptautiskajos tirgos.

(7) NNN zveja ir viens no nopietnākajiem draudiem ūdeņu dzīvo resursu ilgtspējīgai izmantošanai un pašos pamatos apdraud Savienības kopējās zivsaimniecības politikas un starptautiskos centienus veicināt okeānu labāku pārvaldību.

(8) Nolīguma Pušu sanāksme atbild par tādu pasākumu pieņemšanu, kas paredzēti, lai nodrošinātu nolīguma īstenošanu un tādējādi arī dzīvo jūras resursu un jūras ekosistēmu ilgtermiņa saglabāšanos un ilgtspējīgu izmantošanu. Lai nodrošinātu nolīguma īstenošanu un veicinātu starptautisko sadarbību NNN zvejas jomā, Savienībai šajās sanāksmēs būtu jāuzņemas aktīva, iedarbīga un konstruktīva loma,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Nostāja, kas Savienības vārdā jāieņem Pušu sanāksmēs saistībā ar Nolīgumu par ostas valsts pasākumiem, lai aizkavētu, novērstu un izskaustu nelegālu, nereģistrētu un neregulētu zveju, ir izklāstīta I pielikumā.

Minētā nostāja ir noteikta uz laikposmu, kas aptver nolīguma 24. panta 2. punktā paredzēto pirmo pārskata sanāksmi un trīs turpmākās Pušu divgadu sanāksmes un ar tām saistītās starpsesiju sanāksmes.

2. pants

Savienības nostāju, kas jāieņem 1. panta otrajā daļā minētajās nolīguma Pušu sanāksmēs, no gada uz gadu precizē saskaņā ar II pielikumu.

3. pants

I pielikumā izklāstīto Savienības nostāju Padome pēc Komisijas priekšlikuma novērtē un vajadzības gadījumā pārskata vēlākais līdz nolīguma Pušu sanāksmei, kas ir nākamā pēc trešās divgadu sanāksmes, kas minēta 1. panta otrajā daļā.

---

[6] OV L 112, 30.4.2011., 1. lpp.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Komisijai.

Briselē,

Padomes vārdā —
priekšsēdētājs